

УДК 37.011.3 – 051: 78+004

[https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026\(8-1\)-18](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026(8-1)-18)

КРИТЕРІАЛЬНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ ГОТОВНОСТІ МАГІСТРАНТІВ ДО ВОКАЛЬНО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Чжан Ліньші

Український державний університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ, Україна

Надійшла до редакції / Received: 1.02.2026 Схвалено до друку / Accepted: 19.03.2026

Анотація

У статті проаналізовано особливості знань та умінь магістрантів, які забезпечують їх готовність здійснювати вокально-викладацьку діяльність в умовах змішаного навчання. Зазначено необхідність обізнаності зі специфікою різних моделей змішаного навчання. На основі аналізу підходів вітчизняних дослідників до визначення критеріїв готовності магістрантів до роботи в умовах дистанційного та змішаного навчання, автором статті запропоновано власний підхід до створення критеріальної бази, яка визначає готовність магістрантів здійснювати навчання вокалу в умовах змішаного навчання. Охарактеризовано мотиваційний, пізнавальний, технологічний та рефлексивний критерії готовності магістрантів до навчання співу в середовищі змішаного навчання. Мотиваційний критерій готовності проявляється в силі та стійкості мотивів до оволодіння сучасними технологіями змішаного навчання, прагненні до нестандартного вирішення завдань засобами інформаційно-комунікаційних технологій, орієнтації на постійний саморозвиток і самовдосконалення в сфері вокального навчання, включно із застосуванням сучасних методів і прийомів змішаного навчання. Пізнавальний критерій характеризується глибокими та систематизованими знаннями, здатністю до продуктивного використання усіх електронних освітніх ресурсів, що дозволяють ефективно побудувати процес навчання співу в умовах змішаного навчання. Технологічний критерій готовності демонструє рівень сформованості вмінь реалізовувати вокально-педагогічні завдання в умовах змішаного навчання. Цей критерій передбачає ефективне використання усіх можливостей інтернет-сервісів, спеціальних програмних засобів і сучасних інформаційно-комунікаційних технологій з метою організації вокального навчання. Рефлексивний критерій готовності характеризує рівень сформованості особистісних якостей, необхідних для організації продуктивної комунікації з усіма учасниками процесу навчання вокалу в середовищі змішаного навчання.

Ключові слова: вокальне навчання, вокальні навички, вокально-викладацька діяльність, готовність, змішане навчання, критерії, магістранти, цифрові технології.

UDC 37.011.3 – 051: 78+004

[https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026\(8-1\)-18](https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026(8-1)-18)

A FRAMEWORK FOR ASSESSING MASTER'S STUDENTS' READINESS FOR VOCAL TEACHING IN A BLENDED LEARNING ENVIRONMENT

Zhang Linshi ,

Dragomanov Ukrainian State University, Kyiv, Ukraine

Abstract

The article analyzes the features of the knowledge and skills of undergraduates, which ensure their readiness to carry out vocal teaching activities in the conditions of blended learning. The need for awareness of the specifics of various blended learning models is noted. Based on the analysis of the approaches of domestic researchers to determining the criteria for the readiness of undergraduates to work in the conditions of distance and blended learning, the author of the article proposes his own approach to creating a criteria base that determines the readiness of undergraduates to carry out vocal training in the conditions of blended learning. The motivational, cognitive, technological and reflective criteria for the readiness of undergraduates to teach singing in the blended learning environment are characterized. The motivational criterion of readiness is manifested in the strength and stability of motives for mastering modern technologies of blended learning, the desire for non-standard solutions to problems using information and communication technologies, orientation towards constant self-development and self-improvement in the field of vocal training, including the use of modern methods and techniques of blended learning. The cognitive criterion is characterized by deep and systematized knowledge, the ability to productively use all electronic educational resources, which allow effectively building the process of teaching singing in conditions of blended learning. The technological criterion of readiness demonstrates the level of formation of skills to implement vocal-pedagogical tasks in conditions of blended learning. This criterion involves the effective use of all the capabilities of Internet services, special software tools and modern information and communication technologies for the purpose of organizing vocal training. The reflective readiness criterion characterizes the level of formation of personal qualities necessary for organizing productive communication with all participants in the vocal training process in a blended learning environment.

Keywords: vocal training, vocal skills, vocal teaching activities, readiness, blended learning, criteria, master's students, digital technologies

Постановка наукової проблеми. Активне впровадження ІКТ та перехід до змішаного навчання, спочатку в умовах пандемії, а згодом – активної фази військових дій на території України, вимагають від викладачів вокалу розв'язання нових педагогічних завдань і трансформації його традиційної ролі «транслятора знань». Дослідниками встановлено, що на початку пандемії Covid-19, маючи низький рівень комп'ютерної грамотності, викладачі намагалися знайти оптимальний спосіб, який дозволив би здобувачам закладів вищої освіти продовжити навчання в дистанційному режимі. Поступово

дистанційне, а потім змішане навчання здобувачів мистецьких спеціальностей було налагоджено за допомогою «освітніх сервісів Google class, Google forms, Viber, Zoom, Google Meet; платформ Zoom, Google Meet; соціальних мереж Facebook, Instagram, месенджерів Viber, Telegram та електронної пошти» (Барановська та ін., 2021, с.31). Велике значення мала розробка викладачами електронних підручників та авторських дистанційних курсів. Це зумовило необхідність формування у магістрантів специфічної готовності, що поєднує теоретичні знання, вокальні вміння та навички використання цифрових інструментів,

за допомогою яких можна підвищити ефективність перебігу змішаної форми навчання. Актуальність дослідження підсилюється потребою визначити чіткі критерії такої готовності, щоб забезпечити якісну підготовку магістрантів, здатних інтегрувати інновації у процес вокального навчання в умовах змішаного навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій показав, що формування готовності магістрантів до змішаного навчання ґрунтується на кількох ключових наукових напрямках, досліджених вітчизняними науковцями. В аспекті організації змішаного навчання (Г. Ткачук, В. Биков, В. Кухаренко) розглядалися організаційні умови впровадження програм та моделі організації самостійної роботи здобувачів. Блок, присвячений готовності до інноваційної діяльності (С. Ізбаш, К. Ноценко), визначив основні показники, серед яких усвідомлення потреби в інноваціях, інформованість про новітні технології, налаштованість на експеримент та здатність долати труднощі. О. Буйницька виділила ключові навички для цифрового середовища, такі як аналітичне мислення, креативність та використання технологій. Синтез цих досліджень дозволив сформувати власну критеріальну базу для оцінки готовності до викликів сучасності, зокрема й у площині змішаної форми навчання.

Метою статті полягає в обґрунтуванні власного бачення критеріальної бази готовності магістрантів до вокально-викладацької діяльності в умовах змішаного навчання.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні засоби інформаційних і комунікаційних технологій активно впроваджуються у сферу музичної освіти, що стає викликом для викладача вокалу, покликаною додатково розв'язувати важливі вокально-педагогічні завдання. Першочергово він повинен володіти знаннями правових норм і вимог, що дозволить йому дотримуватися інформаційної безпеки впродовж усього перебігу освітнього процесу в умовах змішаного навчання. Також сучасний педагог-вокаліст повинен бути добре обізнаним щодо специфіки взаємодії в означених умовах.

Цифровізація сучасного суспільства посилює діяльнісний характер освіти, адже збагачення і доступність інформаційних

ресурсів надає молоді можливість їх широкого використання. Ці чинники актуалізують питання усвідомлення магістрантами ціннісного ставлення до самої інформації та ефективного використання потенціалу дистанційного навчального середовища. За останні роки здобувачі під час навчання у закладах вищої освіти, зокрема й магістри, вже накопичили досвід роботи в умовах змішаного навчання. Тому на початку своєї професійної діяльності вони вже зорієнтовані на ефективне використання ІКТ у власній роботі, впровадження різноманітних мультимедійних технологій навчання та обізнані з особливостями застосування стандартного програмного забезпечення у навчальному процесі.

Враховуючи соціокультурну ситуацію, в якій змішане навчання вочевидь буде розвиватися і поширюватися, магістри повинні демонструвати готовність до створення і застосування єдиного інформаційно-освітнього середовища у конкретному навчальному закладі. Таке середовище є сукупністю низки ресурсів – програмних, функціональних, технічних, технологічних, мультимедійних та ін. Тому сучасним магістрантам мають бути притаманні такі гуманістичні, комунікативні, креативні, емоційно-вольові якості, які здатні у процесі змішаного навчання забезпечити його готовність до системного й послідовного використання комплексу педагогічних засобів, у тому числі інформаційно-комунікаційних.

Означена проблема вже розглядалася вітчизняними дослідниками. Так, випереджальні темпи втілення програм змішаного навчання, що залежать від забезпечення організаційних умов, охарактеризовані у праці Г. Ткачук (Ткачук, 2018). Колектив науковців у складі В. Бикова, В. Кухаренка, Н. Сиротенко, О. Рибалко, Ю. Богачкова (Биков, 2008) пропонує модель організації самостійної роботи здобувачів освіти в умовах змішаної форми навчання. Вітчизняні дослідники М. Іващенко, Т. Бикова окреслили основні методи та прийоми, що в умовах змішаного навчання сприяють підвищенню якості знань майбутніх фахівців (Іващенко, Биков, 2018).

Охарактеризуємо головні критеріальні визначення, викладені у працях праць

вітчизняних дослідників, присвячених готовності магістрантів до викладання в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Так, С. Ізбаш і К. Нощенко пропонують таку систему показників визначення готовності майбутніх педагогів до інноваційної діяльності в умовах змішаного навчання: усвідомлення потреби запровадження педагогічних інновацій у власній педагогічній практиці; інформованість про новітні педагогічні технології, знання нова-торських методик роботи в середовищі змішаного навчання; зорієнтованість на створення власних творчих завдань, методик, налаштованість на експериментальну діяльність; готовність до подолання труднощів, пов'язаних зі змістом та організацією інноваційної діяльності в умовах змішаного навчання (Ізбаш &Нощенко, 2012, с.133-139).

Примітно, що, враховуючи випереджальний розвиток цифрового оснащення навчального процесу та впровадження концептуальних ідей у сучасні освітні технології, зростає увага науковців до інноваційної діяльності магістрантів у сфері освіти.

І. Носовець та О. Терещенко досліджували специфічні характеристики готовності до інноваційної діяльності в умовах змішаного навчання та визначає такі показники: здатність розпізнавати актуальні освітні проблеми в умовах змішаного навчання та знаходити й впроваджувати ефективні рішення; усвідомлення необхідності впровадження педагогічних інновацій у практику змішаного навчання; знання інформаційних технологій та їх застосування в процесі змішаного навчання; готовність долати творчі невдачі, пов'язані зі змістом та організацією змішаного навчання; психолого-педагогічна та методична готовність до інноваційної діяльності; здатність до професійної рефлексії; визначення тематики та змісту професійного та особистісного розвитку в процесі змішаного навчання (Носовець &Терещенко, 2019).

В контексті нашого цікавим є дослідження Н. Воронової, як пропонує для фахівців з культурології використовувати такі критерії готовності: мотиваційно-ціннісний (сформованість потреби у використанні цифрових технологій для проведення навчальної діяльності; сформований інтерес та позитивне ставлення до використання цифрових освітніх ресурсів у навчанні та

професійній діяльності; бажання опанувати нові цифрові форми та жанри культури); когнітивний (знання про цифрову культуру та її прояви в різних видах мистецтва, знання теоретичних основ використання мультимедіа, хмарних технологій, особливостей онлайн-навчання); знання для створення власного цифрового освітнього середовища; операційно-активний (навички роботи в цифровому освітньому середовищі; навички роботи в середовищах дистанційного навчання Moodle та Google Classroom); рефлексивний (здатність до самооцінки власних можливостей та перспектив використання цифрових технологій в умовах змішаного навчання; готовність до саморозвитку та самовдосконалення в галузі цифрових технологій) (Воронова, 2020, с.20).

Враховуючи специфіку поширення сучасних педагогічних технологій та вимоги до конкурентоспроможності фахівців, що впливають зі специфічної природи цифрового суспільства, О. Буйницька визначила десять ключових навичок: «аналітичне мислення та інновації; активне навчання; комплексне вирішення проблем; аналіз і критичне мислення; оригінальність, креативність, ініціативність; лідерство; використання технологій, контроль і моніторинг; проектування та програмування; гнучкість, витривалість і стресостійкість; вирішення проблем, логічна аргументація, генерування ідей». Автор наголошує, що готовність працювати в умовах змішаного навчання вимагає розвитку комунікативних навичок, лідерських якостей, соціального впливу, а також навичок взаємодії із соціально-технічними системами та цифровим маркетингом (Буйницька, 2021).

Систематизуючи теорію та узагальнюючи практичні надбання формування готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій в освітньому процесі, Н. Хміль розробила власні критерії та показники для оцінки рівнів сформованості цього типу готовності: «мотиваційний (виявлення зацікавленості у використанні можливостей хмарних технологій в освітньому процесі; бажання опанувати, застосовувати та самовдосконалювати знання, навички та досвід, необхідні для використання хмарних технологій в освітньому процесі); предметний (знання основних понять, функцій, технологій,

класифікацій хмарних технологій, їх педагогічних можливостей для організації освітньої діяльності); діяльнісний (організаторські, творчі, комунікативні, проєктивні здібності); результатно-оцінний (самооцінка готовності до використання хмарних технологій в освітньому процесі; усвідомлення необхідності корекції власних результатів у напрямку використання хмарних технологій в освітньому процесі) (Хміль, 2021, с.22).

Зростання рівня самостійності в опануванні навчальних дисциплін під час змішаного навчання складає провідний інтерес дослідника М. Умрик, стрижневим положенням дослідницької позиції якої є розуміння самостійної роботи здобувачів в умовах дистанційного навчання як однієї з форм навчально-пізнавальної активності та діяльності здобувача, цілями якої виступають: засвоєння змісту освіти (знання, навички, уміння, досвід діяльності, прийоми, алгоритми); формування рис самостійності і як результату навичок самоосвіти» (Умрик, 2008, с.12).

Орієнтуючись на мету дослідження ми звернулись до дисертаційного дослідження Н. Науменко, присвяченому формуванню готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи в умовах змішаного навчання. В ній автор наголошує, що підготовка вчителів в умовах змішаного навчання вимагає інтегрованого підходу, що охоплює включає як формування як технологічної так і психолого-педагогічної готовності із урахуванням сучасних викликів освітнього середовища (Науменко, 2025, с.3).

В роботі «Професійна підготовка вчителів музики та хореографії: художньо-комунікативний контекст» дослідники пропонують «інноваційні технології та методи формування комунікативних навичок та стимулювання художнього спілкування» з використанням мультимедійних платформ (Moodle, Zoom, Google Meet, UberConference) та програм (Skype, Viber, Microsoft Word, PowerPoint, Sony Vegas Pro, Prezi, Adobe Photoshop, Corel Draw), які є актуальними для вокально-викладацької діяльності магістрантів в умовах змішаного навчання (Мозгальова та ін., 2022, с.194).

Отже, аналіз праць вітчизняних дослідників дозволив визначити критерії, за

якими можна визначити рівень готовності магістрантів до вокально-викладацької діяльності в умовах змішаного навчання.

Мотиваційний критерій готовності магістрантів до роботи в умовах змішаного навчання характеризується силою та стабільністю їхньої мотивації до опанування сучасних технологій, пов'язаних зі змішаним навчанням, інтересом до вирішення нестандартних завдань з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, а також спрямованістю на постійний саморозвиток та самовдосконалення у використанні сучасних методів та методик змішаного навчання.

Когнітивний критерій готовності магістрантів до роботи в умовах змішаного навчання визначає глибокі та систематичні знання, необхідні для продуктивного використання різноманітних онлайн-сервісів та електронних освітніх ресурсів, що забезпечують ефективність процесу вокального навчання на основі принципів змішаного навчання.

Технологічний критерій готовності визначає рівень розвитку навичок виконання вокально-педагогічних завдань в умовах змішаного навчання, які включають використання персонального комп'ютера, інтернет-сервісів, спеціалізованих програмних засобів та сучасних ІКТ для поетапного планування та організації діяльності з навчання співу.

Рефлексивний критерій готовності майбутніх магістрантів до роботи в середовищі змішаного навчання визначає розвиток особистісних якостей, необхідних для організації продуктивної взаємодії у середовищі змішаного навчання.

Висновки Порівняльний аналіз наукових джерел та дослідницьких пропозицій дозволив визначити критеріальний апарат визначення рівня готовності магістрантів до вокально-викладацької діяльності в умовах змішаного навчання. Встановлені критерії готовності до змішаного навчання (мотиваційний, когнітивний, технологічний, рефлексивний) мають забезпечити готовність магістрантів до самовдосконалення та накопичення досвіду для подальшого використання у професійній діяльності.

Перспективним напрямком досліджень у контексті формування готовності магістрантів

до реалізації освітніх завдань у процесі змішаного навчання є дослідження впливу цифрових технологій на процес вокального навчання в закладах позашкільної мистецької

освіти, створення умов для розвитку внутрішнього прагнення здобувачів до пошуку інноваційних методик вокального навчання..

Список використаних джерел

- Барановська, І.Г., Мозгальова, Н.Г., Барановський, Д.М. & Бордюк, О.М. (2021).** Використання засобів ІКТ у процесі дистанційного навчання майбутніх учителів музичного мистецтва. Наукові записки, 150, 31-37.
- Биков, В. Ю., Кухаренко, В. М., Сиротенко, Н. Г., Рибалко, О. К. & Богачкова, Ю. В. (2008).** Технологія розробки дистанційного курсу. Київ: Міленіум.
- Буйницька, О. П. (2021).** Система педагогічного проектування інформаційно-освітнього середовища для здійснення підготовки майбутніх соціальних педагогів: монографія. Київ: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.
- Воронова, Н. С. (2020).** Система формування професійної компетентності майбутніх культурологів засобами цифрових технологій (Автореф. дис. ... д-ра пед. наук). Слов'янськ.
- Ізбаш, С. С. & Нощенко, К. В. (2012).** Формування готовності майбутніх учителів до інноваційної педагогічної діяльності під час практичної підготовки. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 22 (75), 133-139.
- Мозгальова, Н., Барановська, І., Зузяк, Т., Мартинюк, А. & Лученко, О. (2022).** Професійна підготовка вчителів музики та хореографії: художньо-комунікативний контекст Суспільство. Інтеграція. Освіта. Матеріали міжнародної наукової конференції, 1.194-204.
- Науменко, Н. О. (2025).** Формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи в умовах змішаного навчання. (Дисерт ... доктор. філ.) Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Київ.
- Носовець, Н. М. & Терещенко, О. В. (2019).** Готовність майбутнього вчителя технологій до інноваційної педагогічної діяльності як складова професійної компетентності. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, 2 (158), 241-247.
- Умрик, М. А. (2008).** Організація самостійної роботи майбутніх учителів інформатики в умовах дистанційного навчання інформатичних дисциплін (Автореф. дис. ... канд. пед. наук). Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Київ.
- Хміль, Н. А. (2021).** Теорія і практика формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі (Автореф. дис. ... д-ра пед. наук). Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет». Слов'янськ

References

- Baranovska, I. H., Mozghalova, N. H., Baranovskyi, D. M., & Bordiuk, O. M. (2021).** Use of ICT tools in the process of distance learning of future music teachers. *Naukovi zapysky [Scientific Notes]*, 150, 31-37. [in Ukrainian].
- Bykov, V. Yu., Kukharenko, V. M., Syrotenko, N. H., Rybalko, O. K., & Bohachkova, Yu. V. (2008).** Technology of distance course development. Kyiv: Milenium. [in Ukrainian].
- Buinytska, O. P. (2021).** System of pedagogical design of the informational and educational environment for training future social pedagogues: monohrafiia. Kyiv: Instytut informatsiinykh tekhnolohii i zasobiv navchannia NAPN Ukrainy. [in Ukrainian].
- Voronova, N. S. (2020).** System of formation of professional competence of future culturologists by means of digital technologies (Avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk). Sloviansk. [in Ukrainian].

- Izbash, S. S., & Noshchenko, K. V. (2012).** Formation of readiness of future teachers for innovative pedagogical activity during practical training. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh* [Pedagogy of Creative Personality Formation in Higher and Secondary Schools], 22(75), 133–139. [in Ukrainian].
- Mozghalova, N., Baranovska, I., Zuziak, T., Martyniuk, A., & Luchenko, O. (2022).** Professional training of music and choreography teachers: artistic and communicative context. *Suspilstvo. Intehratsiia. Osvita. Materialy mizhnarodnoi naukovoï konferentsii* [Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference], 1, 194–204. [in Ukrainian].
- Naumenko, N. O. (2025).** Formation of readiness of future music teachers to work in blended learning conditions (Dys. ... doktor. fil.). *Instytut pedahohichnoi osvity ta osvity doroslykh imeni Ivana Ziaziuna NAPN Ukrainy*. Kyiv. [in Ukrainian].
- Nosovets, N. M., & Tereshchenko, O. V. (2019).** Readiness of the future technology teacher for innovative pedagogical activity as a component of professional competence. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Chernihivskiy kolehium" imeni T. H. Shevchenka* [Bulletin of T. H. Shevchenko National University "Chernihiv Collegium"], 2(158), 241–247. [in Ukrainian].
- Umryk, M. A. (2008).** Organization of independent work of future computer science teachers in the conditions of distance learning of informatics disciplines (Avtoref. dys. ... kand. ped. nauk). *Instytut pedahohichnoi osvity ta osvity doroslykh imeni Ivana Ziaziuna NAPN Ukrainy*. Kyiv. [in Ukrainian].
- Khmil, N. A. (2021).** Theory and practice of formation of professional readiness of future teachers to use cloud technologies in the educational process (Avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk). *Derzhavnyi vyshchyi navchalnyi zaklad "Donbaskyi derzhavnyi pedahohichniy universytet"*. Sloviansk. [in Ukrainian].

Про автора

Чжан Лінші, аспірант Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, м. Київ, Україна; e-mail: shcholokova.o@gmail.com

About the Author

Zhang Linshi, PhD student at Mykhailo Dragomanov National University, Kyiv, Ukraine; e-mail: kornjak993@gmail.com; e-mail: shcholokova.o@gmail.com